

La Comédiathèque

Zij en hij

Interactieve monoloog

Jean-Pierre Martinez

comediatheque.net

Zij en hij

Interactieve monoloog

Jean-Pierre Martinez

Nederlandse vertaling en bewerking door de auteur

Sketchkomedie over het meeslepende epos van het leven met z'n tweeën.

Per scène een stel, telkens hetzelfde of telkens een ander.

Opkomst van de spelers.....	4
1. Huwelijksnacht.....	7
2. Kersentijd.....	9
3. Tv-storing.....	12
4. Veertig.....	15
5. Definitie van de liefde (bij gebrek aan beter).....	19
6. Weerzien.....	21
7. Kijk, een Appel!.....	23
8. Verdwijning.....	26
9. Voetbal International.....	29
10. Waar ga je heen als je dood bent?.....	32
11. Regenseizoen.....	36
12. Kleine handel.....	39
13. Opeens oud.....	42
14. Nachtmerrie.....	45
15. De meubels.....	47
Nooduitgang.....	51

Opvoeringsrechten

Voor iedere openbare opvoering van dit toneelstuk, zowel door een amateurgezelschap als door een professioneel gezelschap, is voorafgaande toestemming vereist.

Jean-Pierre Martinez is een Franse auteur en lid van de Franse SACD (Société des Auteurs et Compositeurs Dramatiques).

Nederland

In Nederland worden zijn opvoeringsrechten rechtstreeks door de SACD beheerd. Amateurgezelschappen en professionele gezelschappen dienen voor toestemming en informatie over de opvoeringsrechten contact op te nemen met de internationale afdeling van de SACD:

international@sacd.fr

België / Vlaanderen

In België worden zijn opvoeringsrechten beheerd door SACD België.

Amateurgezelschappen kunnen hun aanvraag voor opvoeringsrechten rechtstreeks online indienen via de website van SACD België:

www.sacd.be/nl

Professionele gezelschappen dienen rechtstreeks contact op te nemen met SACD België:

theatre@sacd.be

Bij problemen met een online aanvraag kunnen amateurgezelschappen eveneens via dit e-mailadres contact opnemen met SACD België.

Voor alle andere vragen kunt u rechtstreeks contact opnemen met de auteur via dit contactformulier :

[CONTACTFORMULIER](#)

Opkomst van de spelers

Het wordt donker (en dus stil), alsof de voorstelling gaat beginnen. Maar er gebeurt geruime tijd niets, lang genoeg om het publiek ongemakkelijk te maken. In een hoek van de zaal gaat het licht weer aan. Daar zitten een man en een vrouw naast elkaar die elkaar niet kennen. De man bladert zenuwachtig in de Theaterkrant. Hij kijkt op zijn horloge. De vrouw graait uit een enorme bak popcorn. Ze eet dwangmatig en nogal luidruchtig.

Hij – Pardon, weet u wat er aan de hand is...?

Zij (met een gebaar van onwetendheid) – We wachten op de acteurs...

Hij – Tot nu toe waren het alleen de toeschouwers die te laat kwamen in het theater. Als de acteurs er nu ook mee beginnen...

Stilte.

Zij (ongerust) – Mag ik uw Theaterkrant even zien? Voor het geval de voorstelling is afgelast...

Hij geeft haar de krant. Met die reusachtige bak popcorn in haar handen weet ze niet hoe ze hem moet aanpakken.

Zij (terwijl ze hem haar popcorn geeft) – Wilt u wat?

Hij aarzelt en neemt de bak dan aan om haar te helpen. Ze bladert in de Theaterkrant maar raakt de weg kwijt. Hij eet een stukje popcorn en trekt een vies gezicht.

Zij (geeft het op) – Sorry, ik kijk normaal altijd in de Uitkrant...

Hij (met een vies gezicht) – Ik hou trouwens ook niet zo van popcorn...

Ze geeft hem de krant terug en neemt haar popcorn weer aan.

Zij – Voor een film is het nu sowieso te laat... Nou ja, dan wacht ik liever.

Hij – Ik hoop dat het de moeite waard is...

Zij (ongerust) – Zijn de recensies slecht?

Hij (kijkt achterom) – Er zit niet bepaald veel volk in de zaal...

Zij – Ach, recensies zeggen ook niks, hè... Soms zie je in het theater dingen die door de Volkskrant de hemel in zijn geprezen. Het duurt uren. Niemand durft te zeggen dat hij zich doodverveelt, uit angst om voor een idioot door te gaan. En achteraf zeggen ze dan: zie je wel dat het een diep stuk is, jij hebt er gewoon niks van begrepen.

Hij – Met komedie hebben gewone mensen tenminste soms een aangename verrassing. Zelfs als de recensenten het verschrikkelijk vonden... Een recensent aan het lachen krijgen is heel moeilijk.

Zij – Bent u recensent?

Hij – U niet?

Zij – Actrice...

Hij – O ja...

Zij – Behalve acteurs en recensenten gaat er bijna niemand meer naar het theater. Eén op de twee toeschouwers staat zelf op het toneel. Straks weten we niet meer waar het podium is...

Hij – Kent u het stuk?

Zij – Nee... Maar een vriendin van me speelt erin. Ik kom kijken... om haar een plezier te doen.

Hij – Is ze bekend?

Zij – Ze doet vooral toneel...

Hij – In dat geval... (*Een ogenblik, achterdochtig*) Bent u echt actrice?

Zij (*ongerust*) – Vindt u dat ik slecht speel?

Hij – Nee, nee... U speelt heel goed.

Zij – 's Avonds actrice en... overdag suppoost in een museum.

Hij – Gezien de moderniteit van het repertoire is dat ongeveer hetzelfde beroep...

Stilte.

Zij – Mijn popcorn is op.

Hij (*zucht*) – Misschien zijn we uitgehongerd voordat het stuk begint.

Zij – Ja, het lijkt wel of ze ons vergeten zijn...

Hij – Over een paar jaar vindt een schoonmaakster onze twee skeletten naast elkaar, hand in hand.

Zij – Hand in hand...?

Hij – Als we het einde zien naderen, krijgen we misschien een laatste vlag van tederheid. We zijn een beetje als twee schipbreukelingen op een onbewoond eiland, hè? Zoveel keus hebben we niet...

Zij – Denkt u dat we ons geld terugkrijgen?

Hij (*verbaasd*) – Hebt u betaald?

Zij – Nee...

Hij – Dan...

Ze staan op om weg te gaan.

Hij – We kunnen altijd een andere dag terugkomen...

Zij – Tegen die tijd staat het stuk vast niet meer op het programma. Gezien het enorme succes...

Hij – Dan gaan we naar iets anders.

Zij – Is dat een uitnodiging...?

Hij (*haalt een kaartje tevoorschijn*) – Voor twee personen.

Zij – Ik hoop dat het deze keer op tijd begint... Hoe heet dat stuk...?

Hij (*leest het kaartje*) – Zij en hij...

Ze kijken elkaar twijfelachtig aan.

Zij – Klinkt niet erg vrolijk...

Hij – Vergeet niet uw telefoon weer aan te zetten...

Zij – O ja, verrek, ik was weer vergeten hem uit te zetten.

Ze gaan weg.

1. Huwelijksnacht

Zij en hij ploffen uitgeput op de bank.

Zij – Ik dacht dat ze nooit weg zouden gaan...

Hij – Ze zeggen dat zeven van de tien stellen op hun huwelijksnacht niet neuken. Ik begrijp nu waarom...

Zij – We zouden kunnen proberen de statistieken ongelijk te geven...

Hij – Je vergeet dat we om kwart voor zeven vliegen... vanaf Eindhoven...

Zij – Vanaf Eindhoven?

Hij – Dat heb ik je toch gezegd! Ik heb de tickets via VakantieVeilingen bemachtigd...

Zij – Waarom vertrekken budgetmaatschappijen altijd vanaf de meest deprimerende luchthavens van Nederland? Als je vanaf Eindhoven vertrekt, droom je vanzelf van elke bestemming. Zelfs Bratislava...

Hij – Bratislava schijnt heel mooi te zijn... in het voorjaar...

Zij – Verwar je het niet met Praag...?

Hij – Dat ligt toch vlakbij?

Zij – De Seychellen zijn het hele jaar mooi... En ik herinner je eraan dat het pas over twee maanden voorjaar is...

Hij – Ach, de Seychellen... Daar gaat iedereen heen...

Zij – Ja, een huwelijksreis naar Bratislava is natuurlijk veel origineler... We zullen in het vliegtuig weinig andere pasgetrouwden tegenkomen... Het enige stel dat Bratislava met Brasilia had verward, heeft zijn tickets vast ook op Marktplaats gezet...

Hij – Over een paar jaar gaan we naar de Seychellen... Voor onze trouwdag...

Zij – Precies, voor onze zilveren bruiloft... Als ik niet meer in mijn badpak pas... (*Zucht*) Het leven zit slecht in elkaar. Je zou op je twintigste moeten erven, op je vijftigste gaan werken zodra je pensioen erop zit, en op je zeventigste kinderen krijgen zodat je niet alleen oud wordt... En het huwelijk zou dan meteen het laatste sacrament zijn...

Hij – Aan de andere kant... een leven zonder schoonmoeder, is dat eigenlijk wel de moeite waard?

Zij – Denk je dat ik over twintig jaar nog van je hou?

Hij – Heb je dan nog een keus...? Als je in geen enkel badpak meer past...

Zij – Ik ken iemand die op haar trouwdag voor de grap ‘nee’ zei. Ze wilde meteen daarna ‘ja’ zeggen... Maar de ambtenaar van de burgerlijke stand kon er totaal niet om lachen. Ze moesten maanden wachten voor ze opnieuw een afspraak kregen. Het is net als bij je rijexamen. Als je zakt, kun je ook niet vijf minuten later weer op. Wist je dat?

Hij – Nee...

Zij – Die bruiloft was behoorlijk saai, hè?

Hij – Je trouwt ook niet om je te vermaken...

Zij – Zeg nou niet dat ik getrouwd ben om midden in de nacht vanaf Eindhoven naar Bratislava te vliegen, want dan begin ik me echt af te vragen of ik wel ‘ja’ had moeten zeggen... In welk land ligt Bratislava eigenlijk?

Hij – Geen idee... Praag was de hoofdstad van Tsjecho-Slowakije...

Zij – Je weet niet eens in welk land je me op huwelijksreis meeneemt! Mijn moeder heeft gelijk: met jou weet ik echt niet waar ik terechtkom...

Hij – Wacht even... Praag is de hoofdstad van Tsjechië... Bratislava zal dan wel de hoofdstad van Slowakije zijn. Of Slovenië... In elk geval zit het in de eurozone! We hoeven niet eens geld te wisselen...

Zij – En jij, hou jij over twintig jaar nog van mij...?

Hij – Hoe kun je niet je hele leven houden van een vrouw die bereid is je te volgen naar een onbekend land in de eurozone...?

Zij – Als het een beproeving is...

Een emotioneel moment, onderbroken door hem.

Hij – Ik wil je niet opjagen, maar ons vliegtuig vertrekt over twee uur. En Eindhoven is niet naast de deur...

2. Kersentijd

Een stel zit op een bank.

Zij – Heb je het gezien? De kersenboom staat in bloei.

Hij – Weer een jaar voorbij...

Stilte.

Zij – Zijn we gelukkig...?

Hij – Ja... (*Een ogenblik*) We vervelen ons wel, hè?

Zij – Met elkaar?

Hij – In het algemeen.

Ze denkt na.

Zij – We zouden een nieuwe bank kunnen kopen...

Hij – Wat doen we dan met de oude?

Zij – Op vakantie gaan...

Hij – Het is het seizoen niet.

Zij – Een feestje geven...

Hij – Om wat te vieren?

Zij (*denkt na*) – Dat de kersenboom bloeit!

Hij – Japanners doen dat in het voorjaar, schijnt het. Ze nodigen vrienden uit om naar hun kersenbloesem te kijken terwijl ze zwijgend thee drinken...

Zij – Dan moeten we opschieten. De eerste blaadjes vallen al.

Hij – Bloemblaadjes.

Zij – Wat?

Hij – Bloemblaadjes. Blaadjes zijn groen. Dit zijn bloemblaadjes. (*Een ogenblik*) En wie zouden we uitnodigen?

Zij – Vrienden.

Hij – Mensen hebben nooit tijd...

Zij – Je hoeft ze alleen op tijd te vragen!

Hij – Je stelt voor om een borrel te drinken en ze trekken meteen hun agenda. In plaats van een borrel te drinken, zit je een datum te prikken. Een week later bellen ze om af te zeggen en een nieuwe datum te zoeken... (*Een ogenblik*) Als ik zin heb in een borrel, heb ik nú zin in een borrel. Over drie weken heb ik misschien geen dorst meer. Er bestaat geen spontaniteit meer!

Zij – Misschien omdat mensen juist bang zijn zich te vervelen...

Hij – Let maar op! Ze kunnen niet. Ze stellen een andere datum voor. Tegen die tijd liggen de bloemblaadjes op de grond.

Zij – Een tapijt van bloemblaadjes is ook mooi.

Hij – Vandaag is het mooi weer. Wat voor weer is het over een maand? Behalve de agenda's op elkaar afstemmen moet je ook nog het KNMI raadplegen. Vrienden uitnodigen wordt ingewikkelder dan een zonsverduistering voorspellen. (*Een ogenblik*) Nee... Liever nu zeker weten dat ik me met jou verveel dan het risico lopen dat ik me over een maand met een hele groep mensen vermaak.

Zij – Wat lief...

Hij – Laatst sprak mijn beste vriend een bericht in. Ik had al een halfjaar niets van hem gehoord. Ik bel meteen terug en stel voor koffie te drinken. Zegt hij dat hij niet kan en dat hij me belt om een datum af te spreken. Ik wacht nog steeds. Ik heb nooit geweten waarom hij me eigenlijk belde...

Zij – Misschien zat hij even in de put...?

Hij – Ik vraag me af of hij zich na zijn telefoontje veel minder alleen voelde. Over een halfjaar belt hij weer en dan gaat het precies zo. Is dat tegenwoordig vriendschap? (*Een ogenblik*) Internet is hetzelfde, hè? Het zou allemaal zo 'sociaal' zijn. Je praat niet met je buurman, maar online ga je gezellig met Chinezen in het Esperanto kletsen. Hoeveel Chinezen ken jij eigenlijk?

Zij – Toen ik klein was, probeerde ik 's nachts met de overbuurjongen in morse te communiceren met zaklampen. Dat werkte toen al niet erg goed...

Hij – Iedereen zit permanent volgeboekt. Wat kunnen mensen in godsnaam allemaal doen dat zo interessant is dat ze nooit spontaan een glas kunnen drinken met hun beste vriend? Ik probeer beschikbaar te blijven. Maar niemand kan ooit. Dus verveel ik me... Verveel jij je niet?

Zij – Met jou? Nooit...

Stilte.

Hij – Zullen we die borrel dan toch maar nemen?

Zij – Met z'n tweeën?

Hij – Kun jij?

Zij – Wanneer?

Hij – Nu.

Zij – Geen probleem.

Hij – Ik haal de glazen.

Zij – Ik pak de pinda's.

Er wordt aangebeld.

Hij – Verwachten we iemand?

Zij – Nee. Wie kan dat nou zijn op dit tijdstip? We gaan zo eten.

Hij gebaart dat hij het niet weet.

Hij – Mensen hebben echt geen manieren. Zelfs in het weekend kun je geen vijf minuten rustig zitten.

Zij – Ik doe wel open...

Hij – Ik ben er voor niemand.

Ze draait zich naar hem om.

Zij – En als het een vriend is?

Hij denkt na.

Hij – Zeg maar dat onze Japanse kersenboom nog bloeit... En dat hij terugkomt als er kersen aan zitten.

3. Tv-storing

Een stel zit op een bank. Verder staat er geen enkel meubel in de kamer. Ze doen niets, zeggen niets en staren strak voor zich uit.

Zij – Wat is er vanavond op tv?

Hij – Geen idee. Waarom?

Zij – Gewoon... om te weten. (*Een ogenblik*) Wil je echt geen nieuwe kopen?

Hij – Toen we een tv hadden, konden we het niet laten om ernaar te kijken!

Zij – Daar is hij toch voor?

Hij – We werden er compleet suf van! We deden niets anders!

Ze blijven strak voor zich uit kijken.

Zij (*ironisch*) – En wat doen we nu?

Hij – Wat wil je dan doen?

Zij – Niets...

Hij – Dat is nog altijd beter dan tv-kijken... (*Een ogenblik*) Toen er nog maar twee zenders waren, ging het nog. Maar nu met al die kabelkanalen...

Zij (*nostalgisch*) – Toen ik klein was, hadden we thuis geen tv. Ik ging bij de burens kijken...

Hij – Zal ik aan de buurman vragen of je bij hem tv mag komen kijken?

Stilte.

Zij – We zouden kunnen praten.

Hij kijkt haar ongerust aan.

Zij – Nu we geen tv meer hebben, kunnen we van de gelegenheid gebruikmaken om eens te praten.

Hij – Ga je gang. Begin maar.

Ze denkt na.

Zij – Hou je van me?

Hij (*overrompeld*) – Misschien kunnen we iets geleidelijker beginnen...

Hij denkt na.

Hij – Wat eten we vanavond?

Zij – Woensdag is visdag.

Hij – Normaal is dat vrijdag...

Zij – Vrijdag eten we kip.

Hij – Niet erg katholiek allemaal...

Stilte.

Hij – Welke vis zal ik halen?

Zij – Ik ga wel. Ik moet toch nog glazen halen.

Hij – Bij de HEMA?

Zij – Bij de opticien...

Hij – Over glas gesproken, heb je gehoord van die man die zich heeft laten invriezen?

Zij – Die was waarschijnlijk al behoorlijk bevroren in z'n hoofd. Zal ik makreel met peper meenemen?

Hij – Is dat niet te pittig?

Zij – Het is peper, geen chili.

Stilte.

Hij – Als je me ooit zou bedriegen, zou je het me vertellen?

Ze kijkt hem verbaasd aan.

Zij – Bedoel je: als jij mij zou bedriegen, zou ik dan willen dat je het me vertelde?

Hij – Dat ook, ja...

Zij – Waarom vraag je dat?

Hij – Zomaar, om te praten... Nu we geen tv meer hebben...

Ze denkt na.

Zij – Hoe wil je dat ik daarop antwoord?

Hij – Met ja of nee.

Zij – Denk je echt dat het zo simpel is?

Hij – Niet?

Zij – Als ik antwoord, accepteer ik al de mogelijkheid dat je me bedriegt.

Hij – En?

Zij – Het is alsof je me vraagt: als ik je zou vermoorden, zou je dan liever hebben dat ik mezelf daarna bij de politie aangeef of dat ik probeer uit handen van justitie te blijven?

Hij begrijpt het verband niet.

Zij – Dan moet ik dus eerst rustig de mogelijkheid overwegen dat jij mij vermoordt. Dát is de echte vraag. De rest is bijzaak.

Hij – Overspel is toch geen misdaad.

Zij – Overspel leidt soms tot een misdaad...

Hij denkt na, een beetje ongerust.

Hij – Als ik je bedroog, zou je me dan kunnen vermoorden?

Zij – Als ik dat deed, zou ik me daarna zeker aangeven. Rechters hebben bij relationele drama's altijd opvallend veel begrip...

Stilte.

Zij – Dus jij overweegt rustig de mogelijkheid om mij te bedriegen.

Hij – Vijfennegentig procent van de dieren is polygaam. De rest blijft alleen bij elkaar zolang het nodig is om de jongen groot te brengen. Dat bewijst toch dat trouw niet bepaald natuurlijk is...

Zij – Wij zijn geen dieren.

Hij – Er zijn wel vijf procent monogame dieren. Daardoor zijn ze nog geen mensen. Waarom zou trouw een criterium voor menselijkheid zijn?

Zij – Het is de basis van het gezin, en het gezin is de basis van de samenleving.

Hij – Dus jij bent mij trouw uit burgerzin?

Stilte.

Zij – Vind je trouw zo'n zware last?

Hij – Nee... Ik vraag me alleen af of trouw voor mannen hetzelfde betekent als voor vrouwen.

Zij – En? Waarom zijn mannen volgens jou trouw? Als ze het zijn, natuurlijk...

Hij denkt na.

Hij – Om gedoe te vermijden...?

Stilte.

Hij – Misschien moeten we toch maar weer een tv kopen.

4. Veertig

Zij zit op de bank. Hij komt binnen.

Hij – Bizar, ik heb net alweer een telefoontje gehad van een jeugdvriend die me uitnodigt voor zijn veertigste. Ongelooflijk, toch?

Zij – Als jullie rond dezelfde tijd twintig waren, is het niet zo vreemd dat jullie twintig jaar later ongeveer tegelijk veertig worden.

Hij – Nee, het bizarre is dat ik al jaren niets meer van al die mensen had gehoord... En nu houdt de telefoon niet op!

Stilte.

Zij – Ga je?

Hij – Ik vind het een beetje eng. Ze zullen veranderd zijn na al die tijd.

Zij – Uiterlijk, bedoel je?

Hij – Uiterlijk, innerlijk... Ik hoop dat ze niet al te veel zijn afgetakeld.

Zij (*koket*) – En ik? Vind je dat ik niet te veel ben afgetakeld?

Hij – Aan jou heb ik langzaam kunnen wennen. Maar hen zie ik ineens na twintig jaar terug... Dat is gewoon The Walking Dead... Vreemd, die plotselinge behoefte om bij elkaar te kruipen als de veertig nadert.

Zij – Dat heet een verjaardag, toch?

Hij – Ze zeggen dat dieren dichterbij mensen komen als ze voelen dat hun einde nadert. Zoiets zal het wel zijn. Een soort kudde-instinct. (*Een ogenblik*) Wat moet ik hem nu weer cadeau doen?

Zij – Een uitvaartverzekering...?

Hij – Is dat niet duur?

Zij – Ik maak een grapje... En jij?

Hij – Ik ook.

Zij – Nee, ik bedoel: ga jij iets doen voor je veertigste?

Hij – Wat wil je dat ik doe? Heb jij een manier om het tegen te houden? Maar alsjeblieft, geen verrassingsfeest, hè... Als ik die mensen twintig jaar niet gezien heb, zal daar wel een reden voor zijn.

Stilte.

Hij – Hoe oud ben jij eigenlijk precies?

Ze kijkt hem beledigd aan maar antwoordt niet.

Zij – We zouden de burens eens moeten uitnodigen om te komen eten.

Hij – Waarom?

Zij – Zomaar!

Hij – Zij hebben ons ook nooit uitgenodigd.

Zij – Met zo'n redenering...

Stilte.

Hij – Omdat je burens bent, hoef je nog geen vrienden te zijn.

Zij – Al onze vrienden wonen minstens anderhalf uur rijden hiervandaan! Het is toch leuk om vrienden in de buurt te hebben...

Hij – Ja, handig. Minder reiskosten. Dus minder vervuiling. Je zou bijna kunnen zeggen dat bevriend raken met je burens goed is voor het milieu.

Stilte.

Hij – Wat doet hij eigenlijk?

Zij – Geen idee. Ik zie hem elke ochtend met een aktetas vertrekken. Waar hij heen gaat weet ik niet. De volgende keer vraag ik het wel, als je wilt...

Hij – En zij?

Zij – Ze zijn heel discreet...

Hij – Dat wordt een bruisend etentje. Als we maar niet te nieuwsgierig willen lijken...

Zij – Dan kun jij altijd over jezelf praten.

Hij – Ze hebben kinderen, toch?

Zij – Elke ochtend komen er drie uit hun huis om naar school te gaan. Ik neem aan dat het de hunne zijn.

Hij – O ja... Een kleine, een middelgrote en een grote... (*Ongerust*) Moeten die ook komen?

Zij – Nee! We zeggen erbij dat het een avond voor volwassenen is. Dan voelen ze zich meteen op hun gemak.

Hij (*twijfelend*) – Je hebt het toch over de burens hiernaast?

Zij – Ja, hiernaast! De overburens zijn zes maanden geleden verhuisd na hun scheiding. Heb je het bord 'Te koop' niet gezien?

Hij – Nee.

Zij – Die hadden trouwens geen kinderen.

Hij – O ja...?

Stilte.

Zij – Is het toevallig jouw week om schoon te maken?

Hij – Zou kunnen. (*Zucht*) Het huishouden is het cement van een relatie... Kijk maar naar het woord: samen vormen we een huishouden. Met z'n drieën heet het ineens een ménage à trois.

Zij – Drie kan ook een stel met een kind zijn...

Hij – Ieder z'n fantasie.

Stilte.

Zij – Nou?

Hij – Denk je echt dat we ons op dit moment een kind kunnen veroorloven?

Zij – Het is geen geldkwestie, dat weet je... En zo arm zijn we nou ook weer niet...

Hij – Dat worden we wel met een hele sliert kinderen! Kijk naar landen waar gezinnen gemiddeld zes kinderen hebben. Hoe meer kinderen, hoe armer...

Zij – Weet je zeker dat het niet andersom is?

Hij – Hoe dan ook: als arme mensen geen kinderen kregen, was na één generatie iedereen rijk. In China hebben ze jarenlang éénkindpolitiek gevoerd. Kijk hoe hard die economie toen groeide...

Zij – Laten wij dan eerst maar met één beginnen...

Hij – Wanneer moeten we voor dat kind zorgen? We hebben nu al geen tijd om een bezem door het huis te halen!

Zij – Dan nemen we een schoonmaakster.

Hij – Waar zetten we die baby neer?

Zij – Jij kunt je werkkamer beneden inrichten.

Hij – Dat begint goed... En jij? Stop jij met werken?

Zij – Dan nemen we kinderopvang.

Hij – Naast de schoonmaakster? Dat is geen huishouden meer, dat is een mkb-bedrijf! Ik weet niet of ik zo ondernemend ben...

Stilte.

Hij – We kunnen 's avonds nooit meer weg.

Zij – Dan nemen we een oppas.

Hij – Ik had nooit beseft hoeveel invloed geboortecijfers rechtstreeks op de werkgelegenheid hebben.

Zij – En op de consumptie...

Hij – Luiers, potjes, speelgoed, medische zorg...

Zij – Een nieuwe auto...

Hij – Uiteindelijk heb je gelijk. Ik geloof dat dit kind in z'n eentje het land uit de crisis kan trekken...

5. Definitie van de liefde (bij gebrek aan beter)

Hij (*tegen een denkbeeldige gesprekspartner*) – Hoe lang kennen wij elkaar al? Twintig jaar, minstens, toch? (*Stilte*) Waarom hebben we eigenlijk nooit met elkaar geslapen? We kunnen het toch goed vinden... We hadden zelfs kunnen trouwen! Gek eigenlijk, ik zie jou een beetje als een ex. Terwijl we nooit iets met elkaar hebben gehad... Eén keer scheelde het weinig, weet je nog? Jij had me dronken gevoerd. Of andersom. We zijn uiteindelijk stomdronken bij jou thuis beland. We hebben de hele nacht in een deuk gelegen, maar vergeten met elkaar naar bed te gaan. Misschien juist omdat we het té goed met elkaar kunnen vinden. Het zou een beetje spanning missen. Op den duur zouden we ons vervelen. We lachen ons samen rot, maar... Ik zie mezelf niet vrijen met een vrouw die de hele tijd ligt te lachen. Goed, lachen en lachen is twee. Ik kan een vrouw aan het lachen maken om met haar in bed te belanden. Maar met een vrouw naar bed die mij aan het lachen maakt...! Nee, als ik met jou zou slapen, zou het voelen alsof ik met een vriend in bed lag. Met een vriendin dan, als je dat liever hoort. En ik val niet op blondines. Ik weet het, jij bent niet blond. Maar dat was je wel toen ik je leerde kennen... Ik wist toch niet dat het niet je natuurlijke kleur was! Waar het allemaal niet van afhangt, hè? Het is niet dat ik niets met blond heb, maar... Het hangt ervan af. Misschien was het de tint. Je was een beetje té blond voor mij. Heel blonde vrouwen, ik weet niet, daar krijg ik fysiek iets tegen. Geen idee waarom... Misschien iets met de huid. Nu is het te laat. Ik zal je altijd zien als een blondine die haar haar bruin heeft geverfd. En echt donker ben je ook niet... Kastanjebruin is het ook niet. Ik weet niet hoe je dit noemt... Niet blond en niet bruin. Niet dat ik je niet aantrekkelijk vind, hè? Alle mannen vallen op je. Normaal vind ik dat juist stimulerend... Maar bij jou niet. Nee, ik kan echt niet precies uitleggen waarom ik nooit met je naar bed wilde... Misschien is dát wel liefde... Dat ongrijpbare iets waardoor je met iemand wilt neuken, of meer als het klikt. Kijk, we hebben het toch nog weten te definiëren! Bij gebrek aan beter... Waarom ik dan met mijn vrouw ben getrouwd en niet met jou of iemand anders, tja... Om te beginnen vond zij mij leuk. Dat maakte het een stuk eenvoudiger. Als ze me niet leuk had gevonden, zou ik dan achter haar aan zijn blijven lopen...? En als ik dat had gedaan, zou ze me dan wél leuk zijn gaan vinden...? Dat zullen we nooit weten. Wederzijdse liefde is eenvoudiger, maar ook minder... Hoe zeg je dat... Zonder strijd geen glorie. Ik vraag me trouwens nog steeds af wat ze in mij zag. Heb jij enig idee...? Ik zou het haar kunnen vragen, maar... Stel dat ze de vraag terugkaatst... Sommige onderwerpen kun je in een relatie beter met rust laten. Een beetje mysterie kan geen kwaad. Je moet natuurlijk ook weer niet overdrijven. Ik heb ooit iets met een vrouw gehad. Na een jaar maakte ze het uit. Ik vroeg waarom. Ze zei dat ze zich in bed met mij verveelde. Een jaar lang! Er zijn grenzen aan discretie... Waarom is ze dan een jaar bij me gebleven? Dat heb ik niet eens gevraagd... Er moet toch een reden zijn geweest! Of ze loog. Over mijn seksuele prestaties, bedoel ik... Uit wraak... Ik zeg dat niet omdat

mijn mannelijke eer gekrenkt was, hoor. Ik was gewoon een beetje verbaasd. Ik sta juist bekend als iemand die goed is in bed. En jij? Nee, ik bedoel: jij, wil jij echt niet zeggen waarom je nooit iets met mij hebt willen beginnen? (*Ongerust*) Je hoeft niet te antwoorden, hoor...

6. Weerzien

Zij komt op met een brede glimlach.

Zij (*verheugd*) – Herken je me?

Hij (*draait zich ongemakkelijk om*) – Nee.

Zij (*veelbetekenend*) – Het is een paar jaar geleden, maar toch...

Hij – O ja, misschien...

Zij (*een beetje beledigd*) – Misschien?

Hij – Ja, ja, nu komt het terug... Hoe gaat het?

Zij – Goed. Wat doe jij hier?

Hij – Niks. En jij?

Zij (*ongerust*) – Ben ik zó veranderd?

Hij – Nee, hoezo?

Zij – Je leek me daarnet niet echt te herkennen.

Hij – Sorry, ik had gewoon niet verwacht je hier tegen te komen.

Zij – Jij bent in elk geval geen spat veranderd, hè?

Hij – Dank je...

Zij – En, wat doe je tegenwoordig?

Hij – Ach, hetzelfde als altijd...

Zij – Nog altijd even spraakzaam, hè?

Hij weet niet wat hij moet zeggen.

Zij – Ben je al lang terug?

Hij – Waarvandaan?

Zij – Nou... van dáár!

Hij – O, eh... Ja. Nou ja, nee.

Ze glimlachen ongemakkelijk naar elkaar.

Zij (*ontroerd*) – Ik vond het fijn je weer te zien.

Hij (*ongemakkelijk*) – Ik ook...

Zij (*veelbetekenend*) – Ik moet gaan, er wacht iemand op me.

Na een aarzeling.

Zij – Zullen we elkaar een kus geven?

Hij – Oké...

Tot zijn verrassing zoent ze hem vol op de mond.

Zij (*pathetisch*) – Misschien tot een volgende keer.

Hij (*van zijn stuk*) – Misschien, ja...

Zij – Nou, dag Peter!

Ze maakt zich van hem los, met tranen in haar ogen.

Hij – Ja, dag.

Ze vertrekt. Ze zwaaien nog even naar elkaar. Hij blijft alleen achter.

Hij (*verbijsterd*) – Peter?

7. Kijk, een Appel!

Een stel bekijkt iets tegen een denkbeeldige muur dat het publiek niet kan zien.

Hij – Dat is Mondriaan, toch?

Zij – Nee, dat is...

Ze stapt dichterbij en leest de naam van de schilder onder het schilderij.

Zij – Van Doesburg.

Hij – O ja...

Ze bekijken het schilderij langdurig en gaan dan naar het volgende.

Zij (*speels*) – Wil jij raden?

Hij – Vooruit...

Hij bestudeert het schilderij aandachtig.

Hij – Van Gogh?

Zij – Nee, De Kooning.

Hij – O ja... Die haal ik altijd door elkaar.

Ze lopen door naar een ander schilderij.

Hij – Jij bent!

Ze kijkt aandachtig.

Zij – Rembrandt...?

Hij leest de naam onder het schilderij.

Hij (*corrigerend*) – Vermeer!

Zij – Ach... zelfde eeuw ongeveer, toch?

Ze gaan naar het volgende schilderij.

Zij (*zeer ernstig*) – Kijk, een Appel...

Hij kijkt haar verbaasd aan en daarna kijken ze allebei naar het schilderij.

Zij – Mooi, hè?

Hij – Ja, het is...

Zij – Een Karel Appel.

Hij – Ja...

Stilte.

Zij (*peinzend*) – Ik vraag me altijd af...

Hij – Wat?

Zij – Als ik niet wist dat het een Appel was, zou ik het dan net zo mooi vinden?

Hij kijkt haar niet-begrijpend aan.

Zij – Als ik niet wist dat dit soort schilderijen miljoenen waard zijn! Stel je voor dat je nog nooit van Het meisje met de parel hebt gehoord. Je ziet het op een rommelmarkt. Te koop, vijftig euro. Kun je dan eerlijk zeggen dat je het boven de bank zou hangen? Dat meisje met die oorbel en die verbaasde blik?

Hij denkt na.

Hij – We hebben sowieso geen plek boven de bank...

Zij – Nee, we moeten eerlijk zijn. We hebben tientallen musea en honderden tentoonstellingen gezien, maar zouden we echt het verschil zien tussen kitsch en een meesterwerk...?

Hij – Dat zullen we nooit weten. In musea hangen alleen maar meesterwerken. Dat is eigenlijk een fout. Elk museum zou één zaal moeten reserveren voor uitsluitend slechte schilderijen. Een soort placebotest, snap je? Om te controleren of de rest werkelijk mooi is, of dat we het alleen mooi vinden omdat iemand ons heeft verteld dat het mooi is.

Zij – Ach... Musea zijn net kerken, hè? Je gaat er vooral voor de sfeer heen.

Hij – Je hoeft niet te geloven om toch te praktiseren, gelukkig... Net als met liefde...

Ze kijkt hem aan, niet helemaal zeker of ze hem begrijpt.

Hij – Nee, ik bedoel, net als met het huwelijk... Kijk naar ons... We zijn toch ook in de kerk getrouwd... En we geloven niet echt in God...

Stilte.

Zij – Weet je nog, onze eerste afspraak? Je nam me mee naar het Van Gogh Museum...

Hij (*nostalgisch*) – O ja...

Zij – We waren zó onder de indruk... Pas halverwege kwamen we erachter dat we in het Stedelijk Museum zaten...

Hij – Tja... Allebei op het Museumplein...

Zij (*geamuseerd*) – Ik begon me al af te vragen waarom het voorspel zo lang duurde...

Hij – Het voorspel...?

Zij – Ik bedoel, eh... Van Gogh... zijn vroege werk...

Hij – O ja...

Stilte. Ze beginnen weg te lopen.

Zij – Heb je gehoord van die kunstenaar die onder water schildert?

Hij begrijpt haar niet goed.

Zij – Hij trekt een duikpak aan, zet zijn ezel op de zeebodem en schildert koraal.

Hij – Een ezel? Onder water?

8. Verdwijning

Een stel zit op een bank. Ze praten niet en kijken elkaar niet aan. Ze lijken zich te vervelen. Hij begint iets te zoeken maar kan het niet vinden.

Hij – Heb jij de afstandsbediening gezien? Hij is verdwenen...

Ze kijkt hem verbaasd aan.

Zij – Maar... we hebben geen tv meer!

Hij – O ja, dat is waar...

Stilte.

Hij – Wat zou je doen als ik verdween?

Ze kijkt hem aan, verbijsterd.

Zij – Zoals de afstandsbediening?

Hij – Nee, niet zoals de afstandsbediening! Als ik verdween, je weet wel...

Zij – Voel je je niet goed?

Hij – Jawel. Het is maar een hypothetische vraag.

Zij – Kun je geen vrolijkere hypothese bedenken?

Hij – Ik ben ouder dan jij. Ik ga waarschijnlijk eerder.

Zij – We schelen maar drie jaar...

Hij – Vrouwen leven langer dan mannen! En ik kan een ongeluk krijgen. Een hartaanval. Kanker.

Zij – Ik ook!

Hij – Ja, maar ik stelde de vraag het eerst.

Zij – Geen idee. Daar denk ik wel over na als het zover is.

Hij – Je kunt beter voorkomen...

Ze kijkt hem aan, begrijpt het niet.

Hij – Ik bedoel, je kunt beter vóóruitdenken.

Stilte.

Hij – Voor de duidelijkheid: ik wil gecremeerd worden.

Zij – Waarom vertel je me dat nu?

Hij – Ik kan het moeilijk vertellen als ik dood ben, hè? (Een ogenblik) Dat is echt mijn nachtmerrie. Levend begraven worden. Jou niet?

Zij – Dat gebeurt niet zo vaak.

Hij – Eén keer is genoeg.

Zij – En levend verbranden, daar maak je je geen zorgen over?

Hij kijkt haar ongerust aan.

Hij – Daar had ik nog nooit aan gedacht... (Een ogenblik) Denk jij dat er leven na de dood is?

Zij – Is dat eigenlijk wel iets om op te hopen...?

Hij – Financieel hoeft je je in elk geval geen zorgen te maken, weet je...

Zij (*verbaasd*) – Als er leven na de dood is, bedoel je?

Hij – Als ik er niet meer ben!

Zij – O ja... Daar maakte ik me geen zorgen over.

Stilte.

Hij – Ik zou het je niet kwalijk nemen als je opnieuw trouwde.

Zij – Dank je.

Hij – Jullie hoeven trouwens niet per se te trouwen.

Zij – Wie zijn ‘jullie’?

Hij – Jij en hij. De man met wie je daarna iets krijgt. Je kunt beter je onafhankelijkheid bewaren.

Zij – Welke onafhankelijkheid?

Hij – Gek, ik kan me jou moeilijk met een andere vent voorstellen...

Zij (*beledigd*) – Denk je dat niemand me zou willen?

Hij – Jawel, juist. Eigenlijk denk ik dat ik jaloers zou zijn.

Zij – Als je dood bent, ben je jaloers?

Hij – Ja...

Zij – En als ik eerder doodga dan jij?

Hij *(te kwader trouw)* – Daar overval je me mee. *(Een ogenblik)* Als ik daarna iemand anders kreeg, zou je me dat kwalijk nemen?

Zij – Ik ben er dan niet om het te zien.

Hij – Maar je zou jaloers zijn...?

Ze kijkt hem wantrouwig aan maar antwoordt niet.

Hij – Met wie zie jij mij dan?

Zij – Wil je dat ik alvast een vriendin aan je voorstel voor het geval dat?

Hij – Voor kinderen heb je peetouders... Bij Tweede Kamerleden is het ongeveer hetzelfde. Er staat altijd iemand op de kieslijst klaar. Als er eentje overlijdt of opstapt, schuift de volgende door.

Zij – Ja... En auto's hebben een reservewiel. Voor als je een lekke band krijgt... *(Ongerust)* Je wilt toch niet zeggen dat jij mijn reserve al hebt uitgezocht...?

Hij – Nou, zo eenvoudig is dat ook weer niet, hè?

Stilte.

Hij – Het voordeel van bigamie is dat je na een overlijden maar half weduwnaar bent.

Ze kijkt hem verbijsterd aan.

Zij – Ja...

9. Voetbal International

Zij leest LINDA. Hij verveelt zich, aarzelt en slaat Voetbal International open. Ze merkt het en kijkt verbaasd.

Zij – Koop jij tegenwoordig Voetbal International?

Hij (*alsof hij betrapt is*) – Waarom zou ik geen Voetbal International kopen?

Zij (*ongelovig*) – En... ga je het ook lezen?

Hij – Ik blader er wat in... Om te kijken...

Zij – Waarnaar?

Hij – Geen idee. Alle mannen zitten ermee in de trein. Ik was benieuwd wat er nou zo boeiend aan is...

Zij – En? Ontdekt?

Hij – Nee...

Ze kijkt hem moedeloos aan.

Zij – Interesseer jij je voor sport?

Hij – Nauwelijks...

Zij – Dan is het niet zo vreemd dat je niet begrijpt waarom iemand Voetbal International leest...

Hij legt het blad neer.

Hij – Goed, belangstelling voor sport is één ding. Maar waarom moet je iedere week per se weten of Ajax van Go Ahead Eagles heeft gewonnen... (*Een ogenblik*) Ik weet niet eens waar die Eagles vandaan komen...

Zij – Deventer.

Hij (*verbaasd*) – Hoe weet jij dat nou weer?

Zij – Van Deventer koek.

Hij – Wat heeft koek met voetbal te maken?

Zij – Niks. Maar nu weet je tenminste waar Deventer ligt.

Hij – O ja...

Stilte. Ze verdiept zich weer in haar tijdschrift.

Hij – Wat vind jij er eigenlijk van?

Zij – Ach, voetbal interesseert me niet zo...

Hij – Van het homohuwelijk!

Zij – O... Tja, ik vraag me af of dat nou echt de oplossing is...

Hij – Voor wie?

Zij (*verbaasd*) – Nou... voor homo's!

Hij verdiept zich weer in Voetbal International. Ze begint zich ernstig zorgen te maken.

Zij – Maar waarom houdt het je ineens zo bezig om te begrijpen waarom mannen Voetbal International lezen?

Hij – Misschien heb ik behoefte aan bevestiging van mijn mannelijkheid...

Zij – Nou, dan werkt het niet!

Hij – Dank je...

Zij (*om hem gerust te stellen*) – Luister, je kunt best een man zijn zonder Voetbal International te lezen!

Hij – Denk je...?

Ze denkt na.

Zij – Geen idee... Zal ik je een abonnement op AutoWeek geven?

Hij kijkt haar aan en vraagt zich af of ze hem voor de gek houdt. Zij leest verder in LINDA.

Hij – En jij?

Zij – Wat, ik?

Hij – Wat vind jij nou zo interessant aan LINDA.?

Ze kijkt hem aan.

Zij – Jij leest het ook...

Hij – Ja, maar alleen om een beetje te lachen...

Zij – Ik lees Voetbal International niet... Ook niet om een beetje te lachen...

Hij (*van zijn stuk*) – Vind je me verwijfd of zo?

Zij – Natuurlijk niet... Bijna alle mannen lezen de tijdschriften van hun vrouw. Dat is bekend. Waarom denk je dat er auto-advertenties in LINDA. staan?

Hij (*peinzend*) – Er staan inderdaad weinig advertenties voor wasmachines in Voetbal International.

Zij – Terwijl voetbal juist heel vies is... Kijk maar hoeveel voetballers wasmiddelreclames doen.

Ze leest verder in LINDA. Hij blijft bezorgd kijken. Ze merkt het.

Zij – Zit je nog iets dwars?

Hij – Nee, ik dacht weer aan het verschil tussen mannen en vrouwen...

Zij – Ja...

Hij – Neem kleding. Broeken zijn allang niet meer voorbehouden aan mannen, maar rokken zijn nog steeds uitsluitend voor vrouwen.

Ze kijkt hem ongelovig aan.

Hij – Met kleuren is het hetzelfde. Jullie kunnen grijs dragen én roze. Wij mogen alleen grijs. Of bruin... (*Een ogenblik*) Jullie verwijten ons dat we niet van winkelen houden... Maar besef je wel hoe treurig een herenschoenenzaak is?

Ze kijkt ongerust.

Zij – Zou jij een roze minirok met naaldhakken willen dragen?

Hij – Nee! Het is gewoon een constatering... Jullie hebben het beste van onze mannelijke attributen overgenomen en wij hebben er niets voor teruggekregen. (*Hij slaat Voetbal International woedend weer open.*) Gelukkig hebben we Voetbal International nog.

10. Waar ga je heen als je dood bent?

Ze zitten op de bank.

Hij – Is de post al geweest?

Zij – Verwacht je een brief?

Hij – Niet speciaal... Maar ik hoop altijd op een wonder als ik de brievenbus open. Dat de Postcode Loterij schrijft dat onze straatprijs is gevallen terwijl ik niet eens een lot heb. Dat een schatrijke oudtante van wie ik het bestaan niet kende is overleden zonder andere erfgenamen. Dat ik bij voorbaat de Nobelprijs krijg voor het meesterwerk dat ik ooit nog ga schrijven... Elke dag als ik de brievenbus open, voel ik me als een kind bij de kerstboom op kerstochtend.

Zij – Klopt... Als je volwassen wordt, geloof je niet meer in de Kerstman, maar nog altijd wel in de postbode. Er zijn trouwens overeenkomsten... Ze dragen allebei een uniform. Ze lopen met een tas. Ze stoppen verrassingen in de bus en je ziet ze nooit lang...

Hij – Tegenwoordig zie je de bezorger met Kerst juist extra vaak. Altijd met pakjes voor iemand anders... Ik heb een hekel aan Kerst. Elk jaar voelt het iets meer als aftellen... En in de brievenbus zitten steeds meer rouwkaarten... Maar waarom ik op de postbode wacht alsof hij de messias is, geen idee... Alhoewel, de vader van de messias was misschien wel de postbode, hè? Want dat verhaal van de onbevleete ontvangenis... Je moet ook niet álles geloven wat ze je met Kerst vertellen...!

Zij – Om brieven te krijgen moet je brieven schrijven. De meeste mensen krijgen alleen antwoord. Als je nooit iets verstuurt, moet je niet verbaasd zijn dat je niets ontvangt. Ik geloof dat ik nog nooit één brief van jou heb gekregen...

Hij (*ironisch*) – Wil je dat we elkaar af en toe schrijven?

Ze kijkt hem twijfelend aan.

Hij – Wat zouden we elkaar moeten vertellen? Het zou voelen alsof ik mezelf schrijf. Eigenlijk schrijf je toch altijd een beetje aan jezelf? Er zijn mensen aan wie je eindeloze brieven schrijft... En als je ze ziet, merk je dat je niets te zeggen hebt. Nee, schrijven heeft iets onanistisch...

Ze schenkt zichzelf een glas in en steekt een sigaret op.

Hij – Rook jij tegenwoordig?

Zij (*verbaasd*) – Ja... Al een jaar of twintig. Was je dat nooit opgevallen?

Een ogenblik.

Hij – Wist je dat elke sigaret je leven tien minuten verkort? (*Ze antwoordt niet.*) Hoeveel rook jij er per dag?

Zij (*ironisch*) – Volgens mijn berekeningen had ik zes maanden geleden al dood moeten zijn. Ik snap er niks van...

Stilte.

Hij – Met mobiele telefoons is het hetzelfde, hè? Ook niet gezond. Ze zeggen dat je boven een kwartier per dag gegarandeerd een tumor krijgt. Je moet dus vooral niet buiten je bundel bellen... (*Een ogenblik*) Trouwens, weet je wat jouw dochter me vanochtend vroeg terwijl ik mijn tanden stond te poetsen?

Zij – Nee.

Hij – Waar ga je heen als je dood bent...?

Zij – Wat heb je geantwoord?

Hij – Wat denk je?

Zij – Geen idee.

Hij – Precies. Dat heb ik gezegd.

Zij – En toen?

Hij – Toen zei ze: ‘Maar papa, als je dood bent, ga je naar de begraafplaats!’

Zij – En daarna?

Hij – Daarna ging ze weer cornflakes eten. Blijkbaar was ze heel tevreden dat ze me iets had geleerd. En een beetje verbaasd dat ik dat op mijn leeftijd nog niet wist... (*Een ogenblik*) Ongelooflijk, toch?

Zij – Dat ze die vraag stelde?

Hij – Nee, dat kinderen simpele antwoorden op simpele vragen kunnen accepteren. Een filosofieleraar was begonnen over metafysica, immanentie, transcendentie, al die onzin... Over God, in het ergste geval. Kinderen zijn veel pragmatischer. Ze zijn trouwens van nature atheïst.

Zij – Ze geloven in de Kerstman.

Hij – Ja... Omdat hun ouders zeggen dat hij bestaat en cadeaus komt brengen. Zelf zouden ze hem nooit hebben verzonnen. Als iemand jou vertelde dat een anonieme weldoener je elk jaar een kerstbonus stort, zou jij ook niet staan te trappelen om zijn bestaan in twijfel te trekken. (*Een ogenblik*) God heeft ons met Kerst nooit iets gebracht, maar sommige volwassenen geloven nog steeds in hem... Geloof jij?

Zij – In de Kerstman?

Stilte.

Hij – Wat ik ook ongelooflijk vind, is dat ze totaal niet bang is voor het idee om begraven te worden. Wij krijgen daar de kriebels van... Waarom zij niet? (*Een ogenblik*) Ik moet haar vanavond eens vragen wat ze precies bedoelt met ‘als je dood bent, ga je naar de begraafplaats’... (*Een ogenblik*) Wat bedoel jij daarmee?

Ze kijkt hem verbaasd aan.

Hij – Nee, ik bedoel: wat denk je dat zij ermee bedoelt?

Zij – Nou... gewoon dat.

Hij – Wat, dat?

Zij – Als je dood bent, ga je naar de begraafplaats.

Hij kijkt haar verbijsterd aan.

Hij – Geloof jij dat dus ook?

Zij – Waarom, jij niet dan?

Hij – Jawel... Ik bedoel...

Hij begint te lachen.

Hij – Wacht, zeg niet dat het voor jou óók zo simpel is!

Zij – Nou... in zekere zin wel.

Hij kijkt haar spottend aan.

Zij – Daarnet vond je het nog geweldig om niet overal ingewikkeld over te doen. Simpele antwoorden op simpele vragen.

Hij – Ja, maar... jij bent geen vijf!

Zij – Goed, ga je gang. Ik stel jou de vraag: waar ga je heen als je dood bent?

Hij weet niet wat hij moet zeggen.

Hij – Tja... Zo simpel is het niet, hè?

Zij – Vertel...

Hij – Ik weet het niet, het is... het gaat om het onderwerp...

Ze kijkt hem aan en wacht op uitleg.

Zij – Om het onderwerp...? Bedoel je het onderwerp van de vraag?

Hij is radeloos.

Hij (*peinzend*) – Waar ga je heen als je dood bent? (Hij haalt zijn schouders op.)
Nergens.

Zij – Jawel...

Hij – Goed, als jij dat wilt.

Zij – Ook als ik het niet wil...

Hij – Nee, maar... ‘je gaat naar de begraafplaats, je gaat naar de begraafplaats’... Dat betekent toch niks! Je kunt ook levend naar de begraafplaats, een rondje lopen, weer weggaan en daarna een broodje kroket eten. Wat betekent het nou om ‘naar de begraafplaats te gaan’? En je kunt prima doodgaan zonder ooit op een begraafplaats terecht te komen. Als ze je lichaam niet vinden! Dan kun je niet zeggen: als je dood bent, ga je naar de begraafplaats. Zie je wel dat het niet zo simpel is?

Zij – Goed... Als je dochter het nog eens vraagt, wat zeg je dan?

Hij – Geen idee... (*Hij denkt na.*) Ik zeg... Als je dood bent, ga je naar de begraafplaats... meestal. Als ze je lichaam vinden... Als je leeft, kun je trouwens ook naar de begraafplaats... Maar als je dood bent, is het definitief.

Zij (*hikt*) – Hik...

11. Regenseizoen

Hij is er al, nog niet erg wakker. Zij komt energiek op.

Zij *(naar de zaal)* – Heb je het gezien? Ze zijn terug!

Hij – Wie? De toeschouwers?

Zij – Ja, natuurlijk, niet de buitenaardse wezens!

Hij kijkt haar vermoeid aan.

Zij – Ik barst van de energie vanochtend... Ik heb geweldig geslapen!

Hij – Mooi zo...

Zij – Soms heb je van die dagen... Ik zal wel met het goede been uit bed zijn gestapt.

Hij – Mmm...

Zij – Ik heb honger als een paard! Jij niet?

Hij – Nee...

Zij – Het voelt alsof ik amfetaminen heb gegeten. Dat zal de lente zijn. Heb jij dat niet?

Hij – Geen idee... Ik heb nooit amfetaminen gegeten...

Zij – Geef mij één zonnestraal en hop, ik zie alles door een roze bril.

Hij – Jij boft.

Zij – Ik had geboren moeten worden in een land waar het het hele jaar mooi weer is.

Hij – Bestaat dat?

Zij – In de tropen!

Hij – Daar heb je het regenseizoen.

Zij – O ja...

Hij – Dat duurt zes maanden.

Zij – Zo lang!

Hij *(wijst naar de toeschouwers)* – Waarom denk je dat ze in augustus allemaal naar de Costa Brava gaan? In de tropen is het juist in onze winter mooi. In de zomer is het daar waardeloos weer.

Zij – Daar is het tenminste de helft van het jaar mooi en je weet van tevoren wanneer. Dat is beter georganiseerd dan hier. Daar hoeft je je niet elke ochtend af te vragen of je een paraplu moet meenemen. En als je hem meeneemt, weet je dat het voor zes maanden is.

Hij – Op Antarctica is het net zo. Het jaar is in tweeën verdeeld. In de zomer is het licht en in de winter donker.

Zij – Dan kun je nog altijd een winterslaap houden, net als ijsberen.

Hij – Ja... Maar nu het ijs smelt... Je gaat eind oktober liggen en op 1 april word je wakker op een ijsschots die langs de Canarische Eilanden drijft...

Ze zucht.

Zij – En bestaat er geen land met 365 dagen zomer, waarbij de winter over de 365 nachten is verdeeld? Wat kan ons het schelen wat voor weer het 's nachts is. Dan slapen we.

Hij – Bestaat niet.

Zij – Ik had op een andere planeet geboren moeten worden.

Hij – Soms vraag ik me af of dat niet zo is...

Een ogenblik. Ze kijken naar de horizon.

Zij – Het trekt dicht, vind je niet?

Hij – Denk je...?

Zij – Kijk naar die dikke wolken daar. De wind blaast ze deze kant op.

Hij – We wonen in een gematigd klimaat... In weertaal betekent dat dat het ergste altijd mogelijk is. En op korte termijn zelfs waarschijnlijk.

Zij – Het weerbericht... Heb je hun nieuwste vondst gehoord? Ze hebben het niet meer alleen over graden Celsius, maar over gevoelstemperatuur... Gevoeld door wie? Door koukleumen zoals ik of door mensen die nooit koud zijn? Door iemand die haar trui vergeten is, of door iemand in een thermoshirt? Ik zou wel eens willen weten welke thermometer dat meet, gevoelstemperatuur...

Hij – Net als het consumentenvertrouwen in Nederland... Dat is deze week ook weer twee punten gedaald.

Zij – Daar word ik depressief van.

Hij – Daar komt de regen.

Zij – Ik wil het niet zien... Ik bel mijn moeder wel even om te vragen of het in Maastricht mooi weer is.

Hij – Zie je wel.

Zij – Wat?

Hij doet E.T. na en wijst met zijn vinger naar de hemel.

Hij – E.T. phone home...

12. Kleine handel

Zij leest. Hij staart recht voor zich uit in het niets. Ze merkt het.

Zij (*verbaasd*) – Waar kijk je zo naar?

Hij – Naar de tv...

Zij – We hebben er geen meer!

Hij (*zucht*) – Ik weet het, maar... Het is alsof mijn beide benen zijn geamputeerd en ik nog steeds jeuk aan mijn voeten heb...

Ze kijkt hem met grote ogen aan, verdiept zich weer in haar boek en bedenkt zich dan.

Zij – O ja, vreemd trouwens. Vandaag kreeg ik op mijn telefoon een telefoontje voor jou...

Hij – O ja, sorry, helemaal vergeten te zeggen. Ik heb op mijn zakelijke voicemail jouw nummer ingesproken, zodat ze me tijdens de vakantie kunnen bereiken...

Zij – De vakantie? We gaan pas over een week!

Hij – Nou... dan hebben ze het alvast.

Zij (*verbijsterd*) – *Mijn telefoonnummer! En een hele week lang krijg ik dus telefoontjes van jouw klanten?*

Hij – Geen idee... Zeg gewoon dat ze me tijdens de vakantie nog eens bellen...

Zij – Zou het niet eenvoudiger zijn als je zelf een telefoon kocht?

Hij – Een eigen telefoon? Pfff... Als ik de deur uitga, is dat juist omdat ik even rust wil. Ik wil niet voortdurend lastiggevalen worden...

Zij – Je hebt liever dat ik jouw zakelijke telefoontjes krijg? Ik zat midden in een rapportvergadering op school toen een vent belde om te vragen wanneer ik van plan was... wanneer jij van plan was je artikel in te leveren met de titel ‘Moet de string op school verboden worden?’ Denk je dat ik daar geen last van heb?

Hij – Zet jij je telefoon niet uit tijdens zo’n vergadering?

Zij (*ironisch*) – Sorry, vergeten... Luister, een mobiel is iets heel persoonlijks. Dat leen je niet uit. Zelfs niet aan je man of vrouw. Het is net een tandenborstel!

Hij – Een tandenborstel? Als jij mijn tandenborstel tijdens de vakantie wilt gebruiken, ga je gang...

Zij – Een computer dan! Zou jij mij je computer lenen als ik er geen had?

Zijn stilzwijgen zegt genoeg.

Zij – En na de vakantie?

Hij doet alsof hij haar niet begrijpt.

Zij – Dan blijf ik telefoontjes voor jou krijgen! Gelukkig heb je niets te verbergen...

Hij – Na de vakantie zeg ik wel dat ik die rottelefoon kwijt ben. Of dat hij gestolen is! Telefoons worden voortdurend gestolen.

Zij – Geweldig! En als ze dan tóch bellen, word ik voor dief uitgemaakt... Ik herinner je eraan dat die telefoon van mij is!

Hij – Als je er zo aan gehecht bent, geef hem dan gewoon aan mij. Dan koop jij een nieuwe...

Zij – Natuurlijk! En vervolgens krijgen de mensen die mij willen bellen jou aan de lijn...

Hij – Dan geef ik ze je nieuwe nummer. Klaar.

Zij – Je hebt gelijk, dat is veel eenvoudiger dan meteen een eigen telefoon voor jezelf kopen. (*Een ogenblik, achterdochtig*) Je hebt mijn telefoon toch niet toevallig gekoloniseerd om jezelf die moeite te besparen...?

Hij haalt met enige kwade trouw zijn schouders op. Stilte.

Hij – Weet je hoe de slager me vanochtend noemde?

Ze heeft zichtbaar geen idee.

Hij – ‘Meneertje’... (*Doet de slager na*) ‘En wat mag het zijn voor meneertje?’ Hij heeft me nog nooit zo genoemd...

Zij – Mmmm... Ja, de mannelijke versie van: ‘En wat mag het zijn voor mevrouwtje?’

Hij – Eng, toch? Dat de slager ons ziet als ‘meneertje en mevrouwtje’? Gelukkig doen we nooit samen boodschappen. Straks noemt hij ons ‘het stelletje’. (*Doet de slager opnieuw na*) ‘En wat mag het zijn voor het stelletje?’ Dan word ik ter plekke vegetariër.

Een ogenblik.

Hij – Vlees heeft me trouwens altijd een beetje tegengestaan. Jou niet?

Ze zit weer in haar boek en antwoordt niet. Hij praat toch door.

Hij – Kip gaat nog... (*Een ogenblik*) Als je erover nadenkt, is een slagerij best griezelig. Al dat bloederige vlees overal. Hele kadavers in de koelcel. Al die onschuldige koeien die op het platteland in kampen worden opgesloten, achter prikkeldraad, soms zelfs onder stroom. Tot ze naar het slachthuis worden gebracht en in stukken worden gehakt... Arme beesten. Gelukkig weten zij tenminste niet wat hun te wachten staat. Als ik die slagers zie, met zo'n witte schort voor, die de lijken van hun slachtoffers uit een koelwagen halen en op hun schouder naar binnen dragen...

Ze reageert nog steeds niet. Hij draait zich weer naar haar toe.

Hij – Wist je dat sikhs streng vegetarisch zijn?

Ze kijkt eindelijk op uit haar boek.

Zij – O, trouwens, je hoeft niet meer naar de GAMMA voor die tl-buis in de badkamer. Ik ben vanmiddag geweest. (*Een ogenblik*) Ik kwam de buurvrouw tegen. Ze was een koffer aan het kopen...

Hij kijkt haar niet-begrijpend aan. Haar mobiel gaat.

Zij – Ja...?

Haar gezicht verstijft.

Zij (*overdreven vriendelijk*) – Nee, u spreekt met zijn secretaresse, maar blijft u even aan de lijn, ik geef hem meteen. Wie mag ik aankondigen? (*Geeft hem haar telefoon, woedend*) Voor jou. Je vriend Bas...

Hij neemt de telefoon aan alsof er niets aan de hand is.

Hij – Hallo!

Hij weet niet goed hoe het toestel werkt.

Hij – Hoe werkt dit ding eigenlijk...?

13. Opeens oud

Zij staat links op het toneel afscheid te nemen van haar dochter, die we niet zien. Hij staat iets verderop en kijkt met een glimlach toe.

Zij – Veel plezier. Maar geen gekke dingen doen. En breng haar niet te laat thuis, hè, ik vertrouw je?

De dochter vertrekt. Het stel komt weer naar het midden van het toneel en wisselt een glimlach vol dubbele gevoelens: geamuseerd en ontroerd.

Zij – Haar eerste avondje uit met een jongen...

Hij – Daar worden wij niet jonger van.

Zij – Nee... Ik krijg er meteen een dip van.

Een ogenblik.

Hij – Hoe heet hij ook alweer?

Zij – Geert-Jan.

Een ogenblik.

Zij – Raar, toch?

Hij – Wat?

Zij – Dat hij Geert-Jan heet!

Hij – Ik heet zelf Jan-Sebastiaan.

Zij – Precies! Dat is óók een naam voor oude mannen...

Hij – Misschien is het een oude viezerik die zich heeft vermomd als puisterige puber. Zoals in die campagnes over de gevaren van internet. Misschien trekt hij op dit moment wel zijn masker af.

Zij (*geschrokken*) – Maak daar geen grappen over...

Hij – Of zijn ouders zijn fanatieke PVV-stemmers. Daarom hebben ze hem Geert genoemd.

Zij – Jouw ouders noemden jou Jan-Sebastiaan en die speelden ook geen orgel.

Hij maakt een gebaar om haar gerust te stellen.

Hij – Kom op, je zult eraan moeten wennen. Dit is nog maar het begin. Over een jaar of twee zitten we hier alleen thuis als twee oude sukkels.

Zij – Dank je. Precies wat ik nodig had om me beter te voelen...

Hij (*ondeugend*) – Ik heb een verrassing om je door deze moeilijke overgang heen te helpen.

Zij – Neem je me mee uit eten?

Hij – Beter.

Hij haalt een joint uit zijn zak en laat hem zien.

Zij (*verleid maar twijfelend*) – Nee... Denk je? Ik heb al minstens vijftien jaar niet gerookt. Zelfs geen sigaret. De laatste keer dat ik aan een Marlboro Light trok, dacht ik dat ik aan een overdosis doodging...

Hij – Dan denken we weer aan onze jeugd. En vergeet niet dat we onze eerste joint samen rookten. Zouden we nu getrouwd zijn als we niet compleet stoned waren geweest toen we elkaar leerden kennen?

Zij – Zeker niet...

Hij steekt de joint aan, neemt gulzig een trek en geeft hem door.

Hij – Wauw... Dit doet goed...

Ze neemt ook een trek en lijkt eveneens in de zevende hemel. Maar haar gelukzalige glimlach bevriest plotseling.

Zij – En als hij haar drugs aanbiedt...?

Hij – Met zo'n naam verwacht je eerder een hockeytas dan een zak wiet...

Zij – Jij heette Jan-Sebastiaan en jij hebt mij mijn eerste joint gegeven.

Hij – Misschien eindigt het nog in een huwelijk... Kom op, ontspan een beetje...

Zij – Je hebt gelijk... We kunnen er toch niets aan doen... We zullen ermee moeten leren leven...

Hij – Je bedoelt zonder haar...

De telefoon gaat. Ze neemt nog een trek van de joint, geeft hem aan haar man en neemt ontspannen op. Hij rookt verder.

Zij (*stoned*) – Ja...? (*Herpakt zich plotseling*) Ja, lieverd, wat is er? O, je liet me schrikken. Ik dacht dat jullie een ongeluk hadden gehad... Natuurlijk begrijp ik het. Maar goed, het is nog altijd minder erg dan een auto-ongeluk. Wil je die film toch niet gaan zien? Dat leidt je een beetje af... Ik weet het niet, vraag anders een vriendin om mee te gaan...? Natuurlijk, kom maar naar huis. We praten erover. Oké, we wachten op je...

Ze hangt op.

Hij – Wat is er?

Zij – Geert-Jan heeft het uitgemaakt...

Hij – Ik vertrouwde die gast al niet... Jij had gelijk. Geert-Jan is echt een idiote naam...

Zij – Natuurlijk is ze kapot... Haar eerste liefdesverdriet...

Hij – Ach, zo erg is het niet... Het zal niet het laatste zijn... (*Houdt haar de joint voor*)
Hier, neem liever nog een trek. Het is goeie, echt waar...

Zij (*negeert de joint*) – Ze komt eraan... Ik ben haar moeder... Ik moet haar troosten...
O, shit, alles draait... Ik moet kotsen... Waarom heb je me die troep laten roken...?

Hij is totaal van de wereld en grijnst als een idioot.

Hij – Ik voel me juist geweldig. Echt...

Zij – O nee... En het hele huis stinkt naar wiet...

Ze probeert de rook weg te wapperen met een tijdschrift. Er wordt aangebeld.

Zij – O nee... Daar is ze al!

Hij – Verdomme... Kon Geert-Jan niet wachten tot ná de film om het uit te maken? Ik dacht dat we eindelijk eens een rustige avond zouden hebben...

Zij – Nou, daar kun je dus nog even op wachten...

Er wordt opnieuw aangebeld.

Zij – Zet de ramen open om te luchten. Ik probeer haar een minuutje op de gang te houden... (Er wordt weer aangebeld.) Ja, ja, ik kom eraan, lieverd... (Ze draait zich nog één keer om naar hem. Hij heeft de joint nog in zijn mondhoek.) En maak dat rot ding uit, verdomme!

14. Nachtmerrie

Hij komt binnen met een blonde pruik en een voetbal. Zij komt achter hem aan met een herenjas en een snor à la Hitler of Chaplin.

Zij – Guten Tag...

Hij schrikt als hij haar ziet.

Hij – Maar... wie bent u?

Zij – Ik ben... de oppas.

Hij ziet er doodsbang uit. Ze haalt een pakje sigaretten tevoorschijn.

Zij (biedt hem het pakje aan) – Rookt u?

Hij (wil er één pakken maar bedenkt zich) – Nee, dank u.

Zij – Natürlich. Het is verboden! Er staat wel een asbak, maar dat zegt niets! Die is alleen bedoeld om te voorkomen dat overtredders het tapijt in brand steken... Typisch Nederlands: eerst iets verbieden en het daarna toch gedogen. (Ze haalt een pakje kauwgom tevoorschijn.) Kauwgom?

Hij – Daar krijg ik zo'n opgeblazen gevoel van...

Zij – Weet u waarom de krekels in de Amsterdamse metro bijna uitgestorven zijn?

Hij – Zitten er krekels in de metro?

Zij – Of sprinkhanen, ik weet het niet meer. Die beestjes leefden van sigarettenpeuken. Sinds je niet meer in de metro mag roken, verhongeren ze. Kunt u nagaan? Een heel ecosysteem ontregeld... Misschien moeten ze maar op oude kauwgom leren leven...

Hij – Ik heb in NEMO eens een tentoonstelling gezien over stadsnatuur. Je hebt geen idee hoeveel dieren er in Amsterdam leven. Er schijnen zelfs vossen te zitten. Honderden, hè?

Zij – Vossen?

Hij – Ja, maar ze komen alleen 's nachts tevoorschijn...

Zij – Daarom ziet u ze nooit.

Het geluid van een deur die dichtvalt.

Hij kijkt erg ongerust.

Zij – De schoonmaakster heeft bij het weggaan afgesloten... en ze heeft de sleutel meegenomen.

Hij – Er is geen enkel raam... We kunnen niet eens om hulp roepen...

Zij – Hebt u geen telefoon bij u...?

Hij doorzoekt zijn zakken. Zijn gezicht klaart op als hij iets vindt.

Hij – Jawel! (*Zijn gezicht betreft als hij ziet dat het geen telefoon is.*) Verdorie, het is de afstandsbediening waar ik overal naar zocht...

Zij – Maar... er is geen tv!

Hij – Nou ja... De postbode bevrijdt ons morgenochtend wel...

Zij – Morgen... is het Kerstmis!

Hij – O ja, verdomme...!

Zij – Misschien wilt u gaan liggen...?

Hij kijkt haar doodsbang aan. Ze haalt een wit laken tevoorschijn.

Zij – Als we Kerst hier samen moeten doorbrengen, kunnen we het net zo goed comfortabel maken... Welke kant wilt u?

Hij – Maakt mij niet uit.

Zij – Dan neem ik deze...

Ze kruipt onder het laken. Hij gaat ook liggen. Ze maken zich klaar om te slapen.

Zij – Nou... vrolijk kerstfeest dan maar!

Hij – Ja, vrolijk kerstfeest...

Een ogenblik. Hij schreeuwt en schrikt wakker. Zij wordt ook wakker. Hij heeft zijn pruik niet meer op en zij haar snor niet meer.

Zij – Gaat het, schat?

Hij – Ja, ja... Ik had zeker een nachtmerrie. Ik droomde dat het Kerstmis was...

Zij (*kijkt hem verbaasd aan*) – Maar schat... het is Kerstmis!

15. De meubels

Een stel. Geen decor. Hij is er al; zij komt binnen.

Zij (*kijkt verbijsterd om zich heen*) – Maar... waar zijn de meubels?

Hij (*trots op zichzelf*) – Dat raad je nooit.

Ze kijkt hem aan en wacht op uitleg.

Hij – Er belde vanochtend een man aan. Een antiquair!

Zij (*ongerust*) – En toen?

Hij – Eerst zei ik dat we niets te koop hadden...

Zij – En daarna...?

Hij – Toen dacht ik: het kost niets om alles eens te laten taxeren. De taxatie was gratis. Je raadt nooit hoeveel hij voor al die oude troep bood.

Zij – Hoeveel...?

Hij – Ruim genoeg om andere meubels van te kopen.

Zij – Waarom heb je ze dan verkocht?

Hij – Om eens iets anders te hebben! Jij zei toch dat je een andere bank wilde.

Zij – En...?

Hij – Je weet heel goed dat als we de bank hadden vervangen, we ook een tafel hadden moeten kopen die erbij paste. Daarna andere stoelen, enzovoort...

Zij – Misschien...

Hij – Dat had ons een fortuin gekost! En wat hadden we met de oude meubels moeten doen?

Ze zegt niets.

Hij – Zo is het veel eenvoudiger.

Zij – En tot die tijd?

Hij – Tot wanneer?

Zij – Tot we nieuwe kopen...

Hij kijkt rond in de lege kamer.

Hij – Persoonlijk heb ik nooit van overvolle kamers gehouden.

Zij – Dat probleem hebben we nu in elk geval niet meer...

Hij – Ben je niet blij?

Zij – Dat we geen meubels meer hebben...?

Hij – Maar jý zei dat je onze oude bank niet mooi vond!

Zij – Ik heb niet gezegd dat ik helemaal geen meubels meer wilde. We hebben niet eens meer een bed!

Hij – Maar ik heb net uitgelegd dat... Ik dacht dat ik je een plezier deed!

Zij (*verzoenend*) – Luister, we gaan vanavond uit eten. We slapen in een hotel en morgen kopen we nieuwe meubels. Goed?

Hij – Goed...

Stilte.

Hij – Dan moeten we nog een stijl kiezen.

Zij – Als we toch veranderen, kunnen we net zo goed modern nemen, toch?

Hij – Ja... Maar dan moeten we eigenlijk ook opnieuw schilderen...

Zij – Vind je jezelf niet een beetje perfectionistisch?

Hij – Moderne meubels tegen die smerige muren, dat vloekt...

Zij (*ironisch*) – Misschien moeten we dan maar meteen verhuizen.

Hij – Denk je? (*Een ogenblik*) Het verhuizen is in elk geval snel gebeurd... Water en stroom afsluiten en we hoeven niet eens terug.

Ze krijgt plotseling een vermoeden.

Zij – Je hebt de laden toch wel leeggehaald?

Hij – Natuurlijk.

Zij – En je trouwring?

Hij – Mijn trouwring?

Zij – Die je in het laatje van het nachtkastje bewaarde!

Hij – Shit...

Ze zegt niets, maar het is duidelijk dat ze kapot is. Hij voelt zich ook ellendig.

Hij – Hij lag er al zo lang. Ik was hem gewoon vergeten...

Stilte.

Zij – Heb je het adres van die antiquair?

Hij – Nee... Hij betaalde contant, laadde alles in zijn bus en reed weg. (*Een ogenblik, zonder het zelf te geloven*) Als hij hem vindt, belt hij ons vast...

Zij (*bitter*) – Ja... En als je hem niet terugvindt, kun je altijd nog van vrouw wisselen... Dan neem je een moderner model dat mooi past bij de nieuwe verf en de nieuwe meubels.

Hij – Het spijt me...

Zij – Waarom heb je die ring eigenlijk nooit gedragen?

Hij – Ik héb hem gedragen! (*Een ogenblik*) Voor we getrouwd waren... Weet je nog? Ik had die ringen op een markt in Marrakesh gekocht, zodat we konden doen alsof we al getrouwd waren. Anders wilden ze ons geen kamer geven in het hotel.

Zij – Nu je al onze meubels hebt verkocht, inclusief het huwelijksbed, moeten we vannacht wel naar een hotel...

Hij – Maak je geen zorgen, we zijn in Nederland. Ze gaan echt niet om ons trouwboekje vragen...

Zij – En na het huwelijk? Waarom liet je je trouwring in dat nachtkastje liggen?

Hij – Nou... Ik was bang hem kwijt te raken.

Zij – Dat is gelukt...

Stilte.

Hij – Ben je boos op me...?

Ze antwoordt niet.

Hij – Kom, we gaan!

Zij – Waarheen?

Hij – Naar het hotel! Het wordt een beetje een tweede huwelijksreis... Geen ring meer, geen meubels meer, straks geen huis meer. We beginnen helemaal opnieuw!

Zij – Ik heb mijn trouwring nog...

Hij – Die kun je beter afdoen.

Zij – Waarom?

Hij – Jij ziet eruit alsof je getrouwd bent en ik niet. In het hotel denken ze dat we vreemdgaan...

Zij – Dus ik kan kiezen tussen terug naar het vrijgezellenbestaan en een buitenechtelijke affaire?

Ze gaan weg.

Zij – Jij hebt een merkwaardige kijk op het huwelijk...

Nooduitgang

Licht op een stel in de zaal. Hij trekt zijn jas aan. Zij haalt een sigaret tevoorschijn.

Zij (*enthousiast*) – Nou...?

Hij – Waardeloos.

Zij (*verontwaardigd*) – Waardeloos?

Hij – Volkomen waardeloos.

Zij – Dan heb je er niks van begrepen.

Hij – Was er iets te begrijpen dan?

Zij – O, zo... (*Een ogenblik*) Je neemt wraak...

Hij – Ik neem wraak...?

Zij – Dit keer vond ik het mooi, dus jij vindt het slecht... Kinderachtig, hoor.

Hij – Wacht even, ik vond het niet mooi, punt. Ik ga toch niet zeggen dat ik het goed vond alleen om jou een plezier te doen!

Zij – Je zei niet dat je het niet mooi vond. Je zei dat het waardeloos wás. Dat is iets anders!

Hij – Ik zie het verschil niet echt...

Zij – Het was waardeloos, ik vond het mooi, dus ik ben waardeloos.

Hij – Dat zeg jij...

Zij – Dat zeg ik niet, dat zegt Plato.

Hij – Plato zei dat jij waardeloos was?

Zij – Dat heet een syllogisme. Alle vrouwen zijn sterfelijk, ik ben een vrouw, dus ik ben sterfelijk.

Hij – Als Plato het zegt... Ik vond dit ding in elk geval dodelijk. (*Een ogenblik*) Trouwens, ik weet niet eens zeker of je syllogisme klopt.

Zij – Ja hoor, ga vooral door...

Hij – Maar wat vond je er dan goed aan?

Zij – Alles!

Hij – Dat is vaag.

Zij – En jij, wat vond jij er níét goed aan?

Hij – Luister, ik ga liever niet in detail. Dan voel jij je straks weer aangevallen...

Zij – Ik? Aangevallen? Het kan me niets schelen dat jij het niet mooi vond! Ík vond het mooi, klaar. Jammer voor jou dat jij je verveelde...

Stilte.

Hij – Kom op, we gaan hier toch geen ruzie over maken...

Zij – Soms vraag ik me af wat wij samen doen.

Hij maakt een gebaar naar haar.

Zij – Ik hoop dat we de volgende keer allebei iets goed vinden...

Hij – Of in elk geval dezelfde mening hebben...

Ze kijkt hem vragend aan.

Hij – Misschien vervelen we ons dan allebei.

Zij – Ja... Dat is wel een minimalistische opvatting van harmonie in een relatie...

Einde

De auteur

Jean-Pierre Martinez werd in 1955 geboren in Auvers-sur-Oise. Hij stond aanvankelijk op het podium als drummer in verschillende rockbands en werd daarna semioloog in de reclamewereld. Vervolgens werkte hij als scenarioschrijver voor televisie en keerde hij als toneelschrijver terug naar het theater. Hij schreef ongeveer honderd scenario's voor televisie en meer dan honderdtien komedies voor het toneel, waarvan sommige inmiddels klassiekers zijn geworden, zoals *Vrijdag de 13e* en *Strip Poker*.

Tegenwoordig behoort hij tot de meest gespeelde hedendaagse auteurs in Frankrijk en in Franstalige landen. Verschillende van zijn stukken, vertaald in het Spaans en het Engels, worden bovendien regelmatig opgevoerd in de Verenigde Staten en Latijns-Amerika.

Amateur- en professionele theatergezelschappen die op zoek zijn naar toneelstukken om op te voeren, kunnen de toneelstukken van Jean-Pierre Martinez gratis downloaden van zijn websites:

<https://jeanpierremartinez.net/en/komedies-vertaald-in-het-nederlands/>

<https://comediatheque.net/komedies-vertaald-in-het-nederlands/>

Voor iedere openbare opvoering blijft voorafgaande toestemming van de SACD vereist (zie pagina 3: **Opvoeringsrechten**).

Alle toneelstukken van Jean-Pierre Martinez kunnen gratis worden gedownload
op zijn websites:

<https://jeanpierremartinez.net/en/komedies-vertaald-in-het-nederlands/>

<https://comediatheque.net/komedies-vertaald-in-het-nederlands/>

Deze tekst is beschermd door de wetten inzake intellectuele eigendom.

**Elke ongeoorloofde reproductie of namaak kan worden bestraft met een boete tot
300.000 euro en drie jaar gevangenisstraf.**

Avignon - September 2026

© La Comédiathèque - 978-2-38602-452-8